

IV. Vzorčky zboží.

Dodání vzorků zboží jest sice nabídkou ku prodeji, netvoří však z pravidla závazný návrh smlouvy tržové (čl. 337 obch. z.). Dojde-li však ke koupi dle vzorku, jest to bezpodmínečné právní jednání, při kterém jest prodavač zavázán, dodati zboží přesně dle vzorku (čl. 340 obch. z.); on je dále povinen, jestliže kupec popírá platnost vzorku, dokázati ji. Vzorčky zboží mohou býti i zákonem chráněny; bližší obsahuje čl. Ochrana vzorků.

V. Falšování zboží spočívá v tom, že zboží bývá na oklamání kupce změněno, upravováno a jinak označováno. Obyčejně bývá takové zboží zhusta za nižší cenu dáno v obchod a jako pravému se rovnající označeno, ačkoliv jest buď smíšeno s bezcennými látkami, jakost nebo kvantita jeho zhoršena, a co do původu paděláno. Nehledě ku peněžní škodě, kterou kupec utrpí, poněvadž si zaopatří často nepotřebné neb aspoň k účelu zamýšlenému se nehodící zboží, jest falšované zboží i ze zdravotních ohledů škodlivé, ba někdy i nebezpečné. Aby se zabránilo falšování zboží, vystupuje zákonodárství proti němu dvojím směrem; trestá každého padělatele a každého živnostníka, jenž obchoduje se zbožím, o kterém ví, že je falšováno; užívání špatných měř a váh jest zločinem podvodu (§ 199 ad *c* tr. z.); falšování nápojů jest trestno dle §§ 403 a 404 a 405 tr. z. Falšování nádob k jídlu a vaření tresce se dle §§ 406 a 408 ad *b*, *c* a *e* tr. z. Připravovati a přechovávatí zdraví škodlivého a k lidskému požívání určeného zboží zapovězeno pod trestem dle § 407 (viz i čl. Falšování potravin a Potravin). Ostatní falšování zboží, jež není určeno lidskému požívání, jest podvodem a trestá se dle toho, zda škoda, která byla způsobena, neb která zamýšlena byla, jest větší než 25 zl., buď jako zločin či přestupek (§ 200 tr. z.).

Vedle toho jest povinností příslušných úřadů, aby přísně prováděly všechny existující zákony a nařízení, směřující ku zamezení falšování zboží; především však má samo kupující obecenstvo toho dbáti, aby při nakupování nebylo klamáno a i dennímu tisku a odbornému časopisectvu dána příležitost otiskováním zpráv pokusných stanic a rozhodnutí úředních spolupůsobiti k tomu, aby toto zlo, vzniklé následkem nezdravé konkurence, hrabivosti a příliš velký úspěch očekávající spekulace, z kořenů bylo vyplněno. Konečně budiž ještě připomenuto, že zvláštní zákony obsahují předpisy, dle kterých se při některých druzích zboží, jež lehko mohou obecenstvo klamati, zavádí omezení obchodu, tak na př. při přípravě umělých vín a polovin, umělých minerálních vod, umělého másla, při průmyslu papírnickém, při zboží hračkářském atd.

Zboží (prohlášení jeho v řízení celním).

I. Pojem.

Aby nařízení celního řádu byla uvedena v souhlas se všeobecnými právními zásadami, bylo třeba především poměr mezi státní správou a tím, kdo zboží v celní území buď vnese, z něho je odveze neb jím proveze, pojímati se stanoviska jednoduchých právních pojmů. Tento poměr jest velmi příbuzný s poměrem smlouvy, zakládající se na obaporném dobrovolném dohodnutí.

Zákon určuje podmínky, za kterých jest dovoleno dovážeti zboží z cizozemska neb je v cizinu posílati a státním územím provážeti. Nikdo však není nucen to či ono opravdu konati. Kdo však tak činí, zavazuje

se též splniti podmínky zákonem stanovené. Aby však dokázal, že tuto závaznost řádně na se vzal, musí interestent projevit přesně a nepochybně svoji vůli. Jednání, kterým to činí, jmenuje se prohlášení zboží. Prohlášení zboží jest podmínkou a podkladem všech úředních jednání celních úřadů. Musí tedy bezpodmínečně platit pravidlo, že prohlášení zboží má býti dodáno vždy hned jakmile zboží dojde. Zachování pořádku a zamezení podloudnictví nedovoluje tomu, aby na úředních místech a v námořských přístavech trpěno bylo zboží, jež nebylo prohlášeno neb aspoň úřadu oznámeno. Celní úřad stanoví, jakými náležitostmi má býti prohlášení zboží opatřeno, komu přísluší za ně ručit a jaké následky mají nastoupiti, nedbá-li se při nich náležitě předpisů.

II. Všeobecná pravidla.

1. Každý předmět, přenesený přes celní čáru, jenž dle předpisu má býti dodán pohraničnímu celnímu úřadu, musí být jemu opovězen, t. j. prohlášen.

2. Zboží určené k vývozu má býti prohlášeno buď při pohraničním celním úřadu, či při některém celním úřadě uvnitř celního území či na vnitřní celní čáře ležícím.

3. Prohlášení zboží musí se vztahovati ke všem částem nákladu, proto tedy, jestliže jest naloženo zboží clem povinné se zbožím od placení cla osvobozeným, musí se ohlášení vztahovati i na toto poslední (§ 51 cel. a monop. řádu a § 48 úř. zp.).

4. Bez předepsaného prohlášení nesmí býti počato celní řízení (§ 52).

5. Prohlášení má se státi okamžitě, jakmile předmět byl úřadu dodán.

6. V námořských přístavech má býti náklad zboží na přistávkách lodí prohlášen nejdéle do 24 hodin po onom okamžiku, kdy loď došla do přístavu neb rejdy, jež k němu náleží.

7. Jestliže přivezou lodi válečné v námořní válce ukořistěné předměty a nejsou-li o nich podána prohlášení, má celní úřad sám z úřední povinnosti prohlášení ta obstarati.

8. Zásilký, jež dojdou poštou, nemají býti pohraničním celním úřadem zadrženy pro nedostatek prohlášení, jestliže jsou náležitě zaneseny v listě poštovního vozu a poštovním vozem mají býti dále dopraveny; naopak mají býti poukázány na hlavní celní úřad, u něhož má být pak předepsané prohlášení provedeno. Všechny zásilký pošty povozné, jež musí projíti některým celním úřadem rakousko-uherského mocnářství, musí býti provázeny při dovozu v celní území neb při průvozu celním územím jedním, při vývozu však dvěma celními deklaracemi pro potřebu rak.-uherských celních úřadů. Odesílatel jest povinen při zásilkách, jež musí se před odesláním podrobiti celnímu řízení, řízení tomu před poštovním podáním sám dáti podnět (vým. min. fin. ze dne 27. června 1853 č. 448).

9. Stranám jest dovoleno před podáním prohlášení použití úředních vah, měr a jiných v úřadě se nalézajících zařízení ku přesnému stanovení váhy neb objemu zboží, pokud ovšem lze to provésti bez rušení úředního jednání v úřadě, a to bezplatně, aby se mohla na základě stanovení váhy neb objemu prohlášení přesně vyhotoviti.

10. Kdo zboží podává, může, nemá-li dle předpisů správně vyhotovené prohlášení již s sebou, sepsati je v úřadě nebo prohlášení podati, je-li v případě tom to vhodné a možno, i ústně (§ 48 úř. zp. k celnímu a monop. řádu.).

III. Forma a obsah prohlášení zboží.

1. Každé prohlášení zboží musí všeobecně obsahovati:

a) jméno, příjmení a bydliště odesílatelovo, povozníkově či loďníkově a vůbec toho, kdo má předmět dopravit na určené místo, není-li ovšem zboží určeno k tomu, aby zůstalo v místě celního úřadu, při němž se ohlašuje;

b) místo, kam se má předmět dodat;

c) ustanovení, zda se transport provádí za příčinou dovozu, vývozu či průvozu, neb má-li býti celní řízení úplně provedeno celním úřadem, u kteréhož se ohlášení děje, či přikázáno jinému úřadu;

d) počet a tarifu odpovídající pojmenování vaků a obalů. Poněvadž z pravidla se neurčuje čistá váha zboží, jež se má vylíti, má býti způsob balení udán dle pojmenování, jak je předem stanovil celní tarif k určení srážky váhy baliva (výn. min. fin. ze dne 21. prosince 1856 č. 43.670 č. 232 ř. z.);

e) druh a množství dle celního tarifu počítané.

2. Pro zboží, jež dochází přes celní čáru (dovoz a průvoz musí býti udány:

a) Značky a čísla jakož i sazby odpovídající pojmenování vaků a schránek,

b) prostředky dopravní (počet tažného dobytka a soumarů, vozů, kar, druh plavidel),

c) směr transportu;

d) jméno a bydliště příjemcově;

e) množství a druh každého vaku a každé schránky;

f) lodní spíže musí býti zvlášť prohlášena.

IV. Druhy celního prohlášení zboží.

1. Z pravidla má býti prohlášení podáno písemně (in duplo) ve dvou exemplářích na předtištěném papíře; buď odesílatel či příjemce či dopravatel zboží má je vystaviti a podepsati, eventuelně, neumí-li psáti, má u přítomnosti dvou svědků připojiti znamení ruky. Svědky mohou býti i celní úředníci i orgány finanční stráže.

2. Ústní prohlášení:

a) Místní prohlášení jest přípustno.

a) cestujícím a poslům, jež nemají s sebou žádného zboží, určeného pro obchod;

β) při dovozu z cizozemská nebo při všech prohlášeních předmětů, z nichž může býti clo dovozně zapraveno u podružních celních úřadů II. třídy ať množství zboží je jakékoli; o všech ostatních případech pak, jestliže jich množství nepřesahuje počet 20 kusů při dobytku neb clo dovozně, jež má býti za ně zapraveno, nepřevyšuje obnos 15 zl.

Tato ustanovení platí pro všechny celní úřady, ať jsou zřízeny na hranici či uvnitř země, pokud u nich jest podáno již první dovozně prohlášení, jež z pravidla má se hned na hranici předložiti (výn. min. fin. ze dne 6. dubna 1855 č. 163).

γ) Při vývozu z celního území o všech předmětech, jež mohou i při dovozu i při vývozu bez ohledu na množství býti vyceleny při pobočných celních úřadech druhé třídy, o ostatním zboží však jen potud, pokud jeho množství není víc než dvojnásobné oproti počtu, určenému za podmínku ústního prohlášení při dovozu.

b) Podání ústního prohlášení: ústní prohlášení zapíše se v úřední knihy a přečte pak tomu, kdo je podává. Doplní-li či změní-li podatel při předčítání své prohlášení, má se jeho další udání přesně zapsati a znova jemu přečísti. Cestující a poslové mají zapsaná svá udání v úředních knihách vždy potvrditi svým podpisem nebo, neumějí-li psáti, znamením ruky přede dvěma svědky učiněným. Zápis ústního udání v úřední knihy dle předpisů provedený má pro celní úřady důkaznou moc jako veřejná listina.

V. Ručení za prohlášení.

Ručení to zavírá v sobě závazek, zapraviti uložený celní poplatek a na se vzíti škodlivé následky, jež může přivoditi nesprávnost některého udání prohlášení. Ručení to jest dvojího druhu: věcné a osobní:

1. Věcné ručení jest ono, při kterém nejprve samo zboží, jež jest předmětem celního řízení, ručí za prohlášení.

2. Osobní ručení stihá toho, kdo prohlášení učinil, kdo zboží k úřednímu jednání dodal a příjemce zboží. Jest však otázka, je-li to spravedливо a nutno, činiti příjemce zboží zodpovědným za jednání třetí osoby, na které neměl žádného vlivu a to s takovou přísností, že mu nezbyvá žádný prostředek, jak by se uchránil nezaviněné škody. Příjemce jest tedy zodpovědným za prohlášení zboží jen v tom případě, jestliže prohlášené zboží opravdu přejme neb úřadu oznámí, že chce je přejati; proto má mu býti dána možnost, aby dříve než prohlásí, že zboží přijímá, přesvědčil se o druhu a jakosti zboží osobní prohlídkou jeho.

a) Ručení toho, kdo prohlášení vystavil: Vystavitelem deklarace jest ten, kdo prohlášení podepsal neb ústně přednesl neb ten, kdo je dal plnomocníkem podepsati či ústně přednésti. Plnomocník musí však toho, jehož jménem jedná, určitě udati a prokázati plnou moc, ať byla dána k tomu výslovně či mlčky. Nestalo-li se tak a nevezme-li dodatečně ten, jehož jménem prohlášení se stalo, ručení na sebe, ručí za ně osobně bezprostřední vystavitel, t. j. ten, kdo udal, že jest splnomocněn.

b) Ručení toho, kdo zboží úřadu dodal:

α) Tento jest povinen, jedná-li se o zboží určené k dovozu či ku průvozu, jež musí býti prohlášeno písemně, předložiti a odevzdati vedle prohlášení i nákladní listy jemu svěřené a ostatní papíry o celém nákladu určené ku prokázání nákladu cestou či při odevzdání.

β) Odevzdá-li dodatel zboží prohlášení jemu odesílately zboží svěřená se všeobecným ujištěním, že zboží v prohlášení zaznamenané tvoří celý jeho náklad, ručí jen za počet a jakost schránek a za druh a množství předmětů, jež jsou otevřeny a nezabaleny.

γ) Zadrží-li u sebe listinu nějakou, kterou měl odevzdati a objeví-li se pak v prohlášení nějaká nesprávnost, jež by se byla srovnáním se zadržanou listinou již dříve byla objevila, stává se spoluvinníkem či účastníkem této nesprávnosti a proto mají ho stihnouti toho následky. Celní úřady mají rozkaz, upozorniti dodatele zboží při odevzdání papírů na toto ustanovení a připomenouti mu ony újmy, které ho mohou pro neúplné odevzdání papírů stihnouti.

δ) Správce lodi ručí za správnost lodního prohlášení a udání zboží, jež není určeno k vylodění neb jehož určení není známo.

ε) Dodatel zboží jest oprávněn, jestliže sám nevystavil prohlášení jím samým přinesené, úřad žádati, aby mu prohlášení to bylo přečteno a

tím dána mu byla příležitost upozorniti úřad na nesprávnosti, jež by snad v prohlášení mohly se vyskytovat.

c) Ručení příjemce zboží: Ručení, jak stihá vystavitele prohlášení, přechází při dovozném zboží na příjemce v prohlášení jmenovaného jakmile tento sám neb svým plnomocníkem prohlášenou věc přijme neb úřadu oznámí, že přeje si dodání prohlášeného předmětu. Toto oznámení může býti buď ústní či písemní.

VI. Zvláštní ustanovení pro prohlášení jednotlivých druhů zboží.

1. Prohlášení původu: V prohlášeních zboží, pro které se žádá použití nižší neb obyčejné celní sazby, musí vedle tarifu odpovídajícího pojmenování vloženo býti i označení »výrobek«, jméno dotýčného nejvyšších výhod požívajícího státu a pokud není výhody účastno veškeré zboží i zvláštní výhodu involvující značky, jako na př. »francouzský výrobek«, »hladké plátno« atd. Ku zjištění správnosti udání původu resp. provenience z pravidla postačí průvodní papíry neb faktura (§ 4 předpisu o průvozu k z. ze dne 25. května 1882 č. 47 ř. z.).

2. Předměty cla prosté: Od cla osvobozené cestovní potřeby, předměty náležející ku výbavě osob, stěhujících se následkem provdání do celního území a věci náležející do pozůstalosti, majetek vystěhovalců a jiné dle čl. VIII. a IX. celního zákona cla prosté předměty mají býti, aby vyclení definitivně se odbylo, jakož i aby byly poukázány k jinému úřadu, po kontrole průvodního listu prohlášeny jen jako takové, bez udání čísel sazby, pod která jednotlivé ony předměty spadají — t. j. na př. jako: od vyclení osvobozené cestovní potřeby, vojenské potřeby atd.

3. Zboží pro vývoz určené má se zpravidla prohlásiti jako zboží dovozné.

4. Zboží, které dojde do celní stanice z cizozemska drahou, musí býti opatřeno prohlášením odesílatelovým, které má se připojiti, jestliže definitivní odevzdání zboží neděje se na hranici k dotýčným nákladním listinám. Tato prohlášení, jež mají zvlášť obsahovati přesná udání o váze a druhu zboží, mohou býti jednoduše vyhotovena na obyčejném papíře, v řeči odesílatelově a dle platných ustanovení doplněna či opravena (§ 5 cit. nař.).

5. Prohlášení zboží složeného: Složené zboží, jež nenáleží mezi zboží krátké, nebo není jinak v sazbě zvlášť obtíženo, má býti klassifikováno dle své hlavní součásti, t. j. dle materialu oné součásti, jež dodává zboží hlavní povahu jako zboží buď dřevěnému, skleněnému, kamennému, železnému, kovovému, hliněnému atd. V pochybnosti má se vyclení díti dle součásti výše obtížené (§ 6 cit. nař.).

6. Prohlášení množství zboží má se díti dle oné míry, jež v sazbě jest při dotýčném čísle předepsána. Množství má býti udáno při zabaléném zboží za příčinou dovozného vyclení neb dalšího poukázání pod kontrolou průvodního listu pravidelně pro každý nákladný kus (collo). Jestliže jest v jednom nákladovém kuse pohromadě zbaleno zboží, jež podléhá různé sazbě, musí býti udáno množství každého druhu zboží, při němž se clo vyměřuje dle váhy, čistou váhou svou. Při zboží, jež nepodléhá většímu clu než 1 zl. 50 kr. za 100 kg., jest stejného druhu a dochází ve větších zásilkách, může býti, jestliže hned a najednou k dovoznému vyclení se předkládá, prohlášen úhrnný počet nakladových kusů

a úhrnná váha zboží. Toto summární udání váhy nevylučuje však převážení na zkoušku, není-li ku prohlášení přiloženo ještě zvláštní výslovné vypočtení váhy.

VII. Prohlášení obalu.

Obal má býti prohlášen přesně dle onoho pojmenování, jaké mu náleží se zřetelem na ona pojmenování, jež jsou v celním tarifu ku stanovení srážky váhy obalu předem sestavena, tedy jako sud, bedna, koš, balík neb, jestliže se naň nehodí žádný z těchto výrazů, svým psaným jménem, na př. tedy jako: kufr, konvice, láhev atd. Dále, jsou-li balíky dvojnásobně obepjaty, ve kterémžto případě jest pro ně stanovena srážka váhy obalu více než 4procentní, má to býti v prohlášení zvlášť poznamenáno.

VIII. Prohlašovací rejstřík.

Tento jest určen k summárnímu zanesení oněch nákladů zboží, jež při přechodu přes celní čáru buď bezprostředně nebo přes některé opovědní místo dojdou celního úřadu, aby zde byly podřízeny na základě písemního prohlášení původnímu celnímu řízení.

1. Zboží dovozní, o němž se činí ústní prohlášení, pak zboží, jež jest určeno pro vývoz neb k poukázání v tuzemském obchodě po moři nebo přes cizozemské území vedeném, dále zboží, jež při úřadě již dříve v jiném předběžném rejstříku bylo knihovně zapsáno, nemusí býti zaneseno v deklarační rejstřík, nýbrž hned do onoho rejstříku, do kterého dle svého určení náleží.

2. Prohlašovací rejstřík vedou proto jen pohraniční celní úřady a ony celní úřady uvnitř země, k nimž následkem zvláštních ustanovení dochází zboží v obchodě pro ten případ označeném, pouze s listem opovědním.

3. Každý náklad zboží zanesen se v tento rejstřík summárně pod vlastním běžným číslem, každé jednotlivé prohlášení zboží opatří se však na obou exemplářích tímto běžným číslem, dříve než se předsevzme nějaké jiné úřední jednání. Současně slouží prohlašovací protokol i ke knihovnímu zanesení oněch písemných prohlášení, na základě jichž uděluje se povolení k vyložení či naložení zboží na pohraničním vodstvu. Udělení tohoto povolení má se zanést v rubrice »poznámka«.

4. Po ukončení skládání či nakládání má býti povolení v případech, kde nemá sloužiti s prohlášením jako doklad jiného rejstříku připojeno k prohlašovacímu rejstříku.

IX. List prohlašovací (deklarační).

Tímto názvem označí se onen exemplář písemného prohlášení dovozného či vývozného zboží, neb onen exemplář písemného prohlášení pro záznam pastevního či tažného dobytka, zboží apreturního a mlecích předmětů, jež se vydává straně s úředním potvrzením o provedeném celním řízení.

X. Ustanovení trestního zákona důchodkového.

Desátý hlavní oddíl I. dílu obsahuje v §§ 277—308 trestní pravidla ohledně nesprávností v prohlášení zboží:

1. Druhy trestných nesprávností:

a) byl-li některý předmět, jenž měl býti udán, úplně zamlčen neb byl-li udán předmět, jenž ve skutečnosti mezi nákladem nebyl;

b) byl-li druh neb tvar zboží udán jiným pojmenováním, následkem čehož sazba jinak byla vyměřena, než jak by byla naň připadla dle sku-

tečné jakosti předmětu neb byl-li by předmět, jenž podléhá vyclení neb jest zakázán, buď ušel placení poplatku či vymkl se zákazu;

c) nebylo-li množství zboží nebo počet vaků a obalů udáno shodně se skutečným stavem předmětu prohlášení;

d) při předmětech, jež se prohlašují dle počtu zapřaženého tažného dobytka nebo dle počtu obtěžkaných soumarů či dle počtu kusů, dlužno každý rozdíl mezi udaným a vskutku došlým množstvím pokládati za trestnou nesprávnost v udání množství.

e) při všech ostatních předmětech pokládá se beze zřetele ku vyměření poplatků a beze zřetele k okolnosti, zda náležejí mezi zboží z obchodu vyloučené či nic, jen onen rozdíl za trestnou nesprávnost, který

a) dostupuje či převyšuje při prohlášení, sepsaném z podnětu odeslání či přenechání kontrole podléhajícího zboží za účelem kontrolního řízení, dvě procenta;

β) ve všech ostatních případech pak pět procent udaného množství, ať již tento rozdíl jest vlastně přebytkem či nedostatkem (nař. praes. dv. s. ze dne 3. března 1836 č. 5996).

2. Tresty:

a) Nesprávnost prohlášení ku poukázání nevycleného cizozemského zboží tresce se:

α) jako podloudnictví, jestliže se dotyčný předmět zamlčí, neb druh a tvar zboží se nesprávně prohlásí neb se udá menší množství;

β) udání nedodaného na úřad předmětu neb udání většího množství, než jaké opravdu tu jest, tresce se dvojnásobným až čtyřnásobným poplatkem cla dovozného z předmětu neb z množství za dodané prohlášeného neb dvoj- až čtyřnásobným poplatkem, jaký vyplývá na onu část, o kterou více udáno nad skutečný stav, po případě polovinou až dvojnásobným obnosem udaného dovozného cla, jestliže nesprávnost byla objevena hned úřadem, u něhož zboží bylo prohlášeno neb je-li z okolností patrné, že nebylo míněno ani důchodek zkrátiti ani přestoupiti (§ 280 tr. z. důch.).

β) Nesprávnosti prohlášení při obchodech, nepodléhajících clu, trestají se při dovozu a vývozu jako podloudnictví, stalo-li se nesprávné udání druhu neb jakosti zboží, nebo bylo-li udáno větší či menší množství při dovozu, než jaké opravdu dovezeno, kdežto udání většího množství při vývozu trestá se jako pokus podloudnictví (§§ 281 a 282 tr. z. důch.).

c) Trestem se dále stihají: nesprávnosti ve složení prohlášení (§ 286 tr. z. důch.), při prohlášení kontrole podléhajícího zboží, jestliže kontrole podléhající předmět udá se jako kontrole nepodléhající neb udá-li se nesprávně množství kontrole podléhajícího zboží (§ 287 tr. z. důch.), nesprávnosti v lodním prohlášení neb v udáních, jež nutno podati o lodích (§ 289 tr. z. důch.) a konečně nepřesnost berních udání v uzavřených místech (§ 290 tr. z. důch.).

3. Základní ustanovení trestná:

a) V případech, kde má býti množství zboží udáno současně dle dvojího či ještě četnějšího měřítka, zvláště za účelem poukázání cizozemského nevycleného zboží, má nastoupiti trest za nesprávné udání množství, třeba se tato nesprávnost jen na jedno měřítko omezovala, množství pak dle ostatních měřítek bylo správně udáno, na př. má-li býti současně udána hrubá váha (sporco) i čistá váha (netto) a jedna z nich je udána správně a druhá nesprávně (§ 291 tr. z. důch.).

b) Stala-li se nesprávnost udání množství vedle onoho měřítka, dle kterého se měří dávka, jež má být podkladem trestu neb dle kterého se pokud se má trest stanoviti dle ceny předmětu, určuje jeho cena, má býti trest stanoven na základě oné části zboží, která odpovídá poměru odhalené nesprávnosti ku veškerému množství, takže na př. je-li v prohlášení o poukázaném zboží, z něhož se má dovozní clo platiti dle čisté váhy, čistá váha sice správně a pravdivě udána, naproti tomu však hrubá váha jest udána o desetinu menší, než ve skutečnosti jest, má býti za měřítko stanovení trestu vzato dovozní clo za desátý díl správně udané čisté váhy (§ 292 tr. z. důh.).

Zboží cla prosté.

I. Pojem.

Za zboží cla prosté považují se všeobecně ve smyslu řádu celního a monopolního (§ 16) ony předměty, kteréž nepodléhají ani clu dovoznímu ani clu vývoznímu, a jichž se ani netýká zákaz dovozu, vývozu nebo průvozu; avšak zboží cla prosté rozlišuje se ve zboží podmíněčně a bezpodmínečně prosté. Bezpodmínečně cla prostými jsou ony předměty, kteréž celní tarif jako takové výslovně vyznačuje; podmíněčně cla prostým jest ono zboží, kteréž celní tarif a uvozovací zákon k celnímu tarifu označuje jako prosté cla za splnění podmínek zákonem předepsaných (srv. čl. Úlevy celní). Zboží bezpodmínečně cla prosté přicházející otevřené a nezabalené a ve příčině jehož učiněna byla mezi smluvními státy zvláštní úmluva, může býti dopravováno přes hranice i po vedlejších cestách denního času zákonem k tomu stanoveného; avšak předměty cla prosté, pokud v obalu přicházejí, nesmí přes hranice přecházeti po cestách vedlejších a může se s nimi nakládati jako se zbožím cla prostým toliko při úřadech celních. Bezpodmínečně cla prostým jest dle všeobecného celního tarifu bez ohledu na původ dotyčných předmětů toto zboží: zelenina, ovoce (saz. č. 32 a), semeno lněné, jádra palmová, jádra ovocná (saz. č. 33); byliny a částky bylinné, obilí a luštěniny v klasech nebo v zeleninách, lýčí, mořská tráva, rákosí, seno, stelivo (saz. č. 36); zvířata (saz. č. 52), mléko (saz. č. 54), vinná réva, med a vosk, úly se živými včelami (saz. č. 56), kůže a surové kožešiny (zelené nebo suché, také solené nebo vápnem napuštěné, avšak dále nespracované (saz. č. 60); peří (saz. č. 62 i peří do peřin, brka, ozdobná péra neupravená ještě); zvířecí výrobky a j. v. (saz. č. 64).

II. Případy, kde obchod zbožím a předměty určenými k zušlechtnění, opravení nebo k zpracování v tuzemsku, nepodléhá clu (vyhl. min. fin. a obch. ze dne 21. května 1887 č. 60 ř. z. z r. 1887). U provedení čl. X. bodu 2 celního zákona k všeobecnému tarifu celnímu ze dne 25. května 1882 povolují se následující druhy obchodu v obchodu zušlechťovacím:

1. pokud je tu kterýkoli druh zpracování nebo zušlechtnění, při kterémž na uvedených předmětech připojeny jsou materiální (hmotné) známky totožnosti, kteréž lze při vývozu opětně poznati ve zpracovaném nebo zušlechťovaném stavu;
2. povolení to platí pro surové boby kaka a za vývoz tovarů čokoládových;
3. pro vejce za vývoz albuminu a konserv vaječných;
4. pro přízi i s tkaninami k tomu náležejícími za vývoz jich v tom stavu, když vyháčkovány nebo vyšity jsou;
5. pro přízi za vývoz oděvů;